

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

SZAFA

OJ CZYSTY – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

„Różnych sposobów się imają,
co chwila SZAFĘ nam posyłają”
– tak o szkopach, czyli hitlerowcach, pisał Józef
Szczepański i tak w sierpniu 1944 r. śpiewała
powstańcza Warszawa. SZAFĄ nazywano
niemiecką wieloprowadnicową wyrzutnię
raketową o poetyckiej nazwie Nebelwerfer,
czyli „miotacz mgły” (niemiecka nazwa była
rozmyślnie myląca, miała
sugerować, że wyrzutnia będzie służyć
do zadymiania). Wprawdzie wczesne modele tej
broni miały konstrukcję ramową złożoną
z drewnianych lub stalowych skrzyń
ustawianych na prostym stelażu, co mogło
kojarzyć się z szafą wrzuconą na wózek, jednak
to nie od kształtu wyrzutni pochodzi polskie
potoczne określenie SZAFKA. Wystrzeliwane
przez wyrzutnię pociski – dużego kalibru i o
wielkiej mocy rażenia – wydawały
charakterystyczny odgłos, gdy zbliżały się
do celu: wznoszący się, narastający ton
przypominał dźwięk otwieranych drzwi starej,
wielkiej szafy z zardzewiałymi zawiasami.
Innym kojarzył się on z muczeniem krowy –
z tym momentem, gdy krowa właśnie nabiera
tchu i zaczyna ryczeć. Dlatego też wymiennie
z określeniem SZAFKA stosowane było określenie
KROWA jako potoczna
nazwa wyrzutni raketowych, których hitlerowcy
używali m.in. przeciwko warszawskim
powstańcom.